

64-42-68/1
15.06.18

У спеціалізовану вчену раду
Д 35.052.19
Національного університету
«Львівська політехніка»

(79013, м. Львів, вул. С. Бандери, 12)

**Відгук
офіційного опонента,
доктора юридичних наук, професора Ігоніна Руслана Владиславовича
на дисертаційне дослідження Козюренка Ростислава Степановича
на тему «Діяльність судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про
адміністративні правопорушення» подане на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне
право і процес; фінансове право; інформаційне право**

Актуальність теми. В умовах реформування вітчизняної судової системи, розвитку та оновлення національної законодавчої бази питання діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення, потребує постійного перегляду та аналізу з метою визначення можливих шляхів її удосконалення та оптимізації. Підкреслюючи надзвичайну важливість та актуальність цього завдання, слід наголосити, що питання діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення перебуває в єдиній площині з вирішенням проблем підвищення загального рівня якості правосуддя в державі.

Натомість, у сучасних умовах розвитку України як незалежної, демократичної і правової держави особливої актуальності набуває й питання удосконалення законодавчого підґрунтя діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення, зокрема Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Водночас, імплементація у вітчизняну правову систему стандартів європейського судочинства ставить на порядок денний питання удосконалення адміністративно-деліктного законодавства, що сприятиме поліпшенню діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення в контексті неухильного дотримання прав людини і громадянина.

Отже, актуальність обраної теми безумовна, й існує потреба проведення наукової розвідки у цьому напрямі. З огляду на викладене, тема дисертаційної роботи «Діяльність судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення», яка обрана дисертантом, є значущою і для науки адміністративного права, і своєчасною та корисною для практики діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Отже, дисертаційна робота, підготовлена Р.С. Козюренком, присвячена досить актуальній темі, що покликано сприяти розвитку наукових знань та удосконаленню юридичної практики.

Ступінь обґрунтованості наукових положень висновків і рекомендацій сформульованих у дисертації. Ступінь обґрунтованості наукових положень висновків і рекомендацій сформульованих у дисертації обумовлена, передусім, чіткою і логічною побудовою дисертації, яка дозволила охопити предмет дослідження та простежити авторський задум, вибудувати чітку послідовність розкриття запропонованого наукового завдання.

Дисертація складається з переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, які включають шість підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Обрана структура дозволила авторові всебічно дослідити предмет дисертаційної роботи, а зацікавленим особам – простежити мету автора, краще усвідомити зміст, сутність та проблеми діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення. Винесені на захист положення характеризують роботу як комплексне дисертаційне дослідження, присвячене вивченню питання діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Аналіз змісту роботи свідчить про те, що дисертація становить наукову, прикладну, самостійну, завершену, аргументовану, комплексну роботу, має високий науково-теоретичний та прикладний рівень.

Високий рівень вірогідності та наукової обґрунтованості результатів виконаного дослідження забезпечено використанням значного обсягу

літературних джерел, нормативних актів, узагальнених практичних матеріалів, відповідних наукових методів. Автор проаналізував значну кількість джерел, в яких відображено різноманітні аспекти, що стосуються поняття, змісту та сутності діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення, а також законодавчої основи, якою закріплено норми, що встановлюють адміністративну відповідальність.

Всі розділи і підрозділи дисертації написані у відповідності до поставленої мети і завдань наукового дослідження. Дисертація вирізняється не тільки чіткою логічною структурою, але й однозначною ідеологією щодо необхідності впровадження її результатів в науку і практичну діяльність органів судової влади – суб'єктів провадження у справах про адміністративні правопорушення в Україні.

В розділах дисертант проводить детальний аналіз наукових підходів до визначення змісту понять «адміністративна відповідальність», «адміністративно-деліктне право», «адміністративний процес», «адміністративне стягнення», «адміністративне покарання», «правопорушення (проступок)», аналізуючи особливості, що вказуються науковцями при розгляді цих понять.

У висновках дисертантом викладаються науково обгрунтовані ідеї щодо необхідності внесення змін в КУпАП щодо положень, які стосуються компетенції та подаються слушні пропозиції щодо удосконалення норм чинного законодавства у досліджуваній сфері. Дослідження комплексу проблем в цій сфері дозволило зробити низку важливих наукових висновків, що суттєво впливають на розвиток діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Загальний аналіз змісту роботи свідчить про високий рівень наукової підготовки автора та його глибоку обізнаність з теоретичними і практичними проблемами тематики, що досліджувалась. Це відобразилось на змістовності і високому науковому рівні проведеного дослідження і практичному значенні щодо впровадження отриманих результатів в практику діяльності органів судової влади та науку адміністративного права.

Отже, основні положення, висновки, рекомендації, які містяться в

дисертації достатньою мірою теоретично обґрунтовані. Сам автор продемонстрував високий рівень професійної зрілості та наукової кваліфікації.

Достовірність наукових положень, наукова новизна і практична значущість одержаних результатів. Достовірність наукових положень дисертації досягнута автором за рахунок комплексного використання необхідної сукупності методів теорії пізнання. В процесі дослідження дисертантом опрацьовано широке коло літературних джерел комплексного та монографічного характеру, автори яких є фахівцями у галузі загальної теорії права, адміністративного права і процесу, адміністративної деліктології. Завдяки цьому автор послідовно, системно і конструктивно проаналізував важливі теоретичні питання, що розкривають зміст теми дослідження, визначив методологічне значення різних поглядів вчених на поняття «юрисдикція судів загальної компетенції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення», «адміністративний процес», «правовий статус суду загальної юрисдикції».

З огляду на це, можна констатувати, що достовірність отриманих результатів і обґрунтованість сформульованих пропозицій визначається вірно обраним методологічним підходом до проведеного дослідження, об'ємним та всебічним використанням наукового та емпіричного матеріалу.

Оцінюючи наукову новизну одержаних результатів, слід зазначити, що вона визначається насамперед тим, що в межах єдиного комплексного дослідження зроблена спроба розгляду теоретичних та науково-прикладних проблем.

Проведений аналіз положень роботи, що виносяться на захист, дозволив переконатися у тому, що деякі результати одержано вперше, окремі положення дисертації отримали подальший розвиток або є удосконаленням існуючих положень.

Варто підтримати здобувача у його спробі проаналізувати наявні в теорії адміністративного права та процесу основні поняття й категорії термінів «компетенція», «юрисдикція», «правовий статус» та спробі запропонувати критерії віднесення окремих категорій адміністративних деліктів до відання саме

судових органів, що могло б бути використано для подальшого дослідження питань пов'язаних із вивченням вказаної тематики.

Ще однією із сильних сторін дисертації є її особливо тісне поєднання практики і теорії. Практичне значення результатів також полягає у тому, що вони дають змогу, спираючись на використані в роботі методологічні підходи оцінити ефективність не лише механізму правового регулювання, але й усього комплексу правових засобів забезпечення діяльності судів загальної компетенції в досліджуваній сфері, виявити недоліки щодо правового регулювання в зазначеній сфері та їх усунення.

Дисертація містить низку інших напрацювань теоретичного та практичного характеру, які є своєчасними і можуть бути використані вченими та практичними працівниками в роботі, спрямованій на подальший розвиток та вдосконалення досліджуваної теми та питань, які стосуються діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Визначаючи теоретичну і практичну цінність зазначеного наукового дослідження Р.С. Козюренка, позитивно оцінюючи його загалом, мушу визнати, що **окремі положення мають дискусійний характер і потребують глибшого дослідження та обґрунтування**, з-поміж них можна назвати такі:

1. Вивчаючи наукознавче підґрунтя дослідження діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення автор аналізує думки провідних вчених-адміністративістів сучасності на проблему розвитку адміністративно-деліктного законодавства, як основи провадження у справах про адміністративні правопорушення, однак, на нашу думку, тут доречним було звернутися до історичних основ та дослідити генезу цього питання.

2. Цілковито погоджуючись з автором, що останнім часом у юридичній літературі є спроби теоретичного обґрунтування поділу адміністративного права на адміністративне й адміністративно-деліктне право, втім хотілося б почути думку автора щодо питання про автономність провадження у справах про адміністративні правопорушення в рамках адміністративного процесу.

3. Розглядаючи питання заходів адміністративної відповідальності, автор звертає увагу на невідповідність термінології, яка використовується в КУпАП реальному змісту їх значення. Зокрема це стосується терміну «стягнення» та «покарання». З огляду на це потребує з'ясування авторська позиція, якому з цих термінів надає перевагу дисертант.

4. У Розділі 3 «Напрями удосконалення діяльності судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення», на нашу думку, було б доречно більш ширше висвітлити питання практики розгляду справ про адміністративні правопорушення провідних європейських країн і на цій основі запропонувати можливі варіанти розвитку адміністративно-деліктного законодавства в Україні.

5. У контексті досліджуваної проблематики також доречним було б почути авторські думки стосовно необхідності посилення заходів адміністративної відповідальності і чи дозволить це зменшити кількість правопорушень у відповідних сферах (наприклад, зменшить кількість порушень правил дорожнього руху, рівень корупції, порушень податкового законодавства тощо).

Втім, викладені зауваження мають дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи та не знижують її достатній науковий рівень.

Відображення результатів дисертаційного дослідження.

Зміст дисертаційного дослідження повною мірою відображений у п'яти статтях у вітчизняних фахових виданнях, одне з яких входить до наукометричної бази *Index Copernicus* в п'яти тезах доповідей на науково-практичних заходах.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.

Рецензована дисертація містить раніше не захищені наукові положення та отримані особисто автором нові науково обґрунтовані результати у сфері адміністративно-правової науки, які у сукупності розв'язують важливу науково-прикладну проблему. Дисертація має відповідну наукову цінність і позитивне значення для подальшого розвитку адміністративного права та відповідного законодавства. Результати дослідження можуть бути використані у законотворчій діяльності, а також у науково-дослідній роботі та навчальному процесі.

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в роботі, досить повно викладені в опублікованих автором наукових статтях, тезах доповідей на конференціях. Автореферат дисертації відповідає її змістові й повністю відображає основні положення та результати дослідження. Дисертацію й автореферат оформлено відповідно до встановлених вимог.

Отже, дисертаційне дослідження Козюренка Ростислава Степановича на тему «Діяльність судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення» відповідає паспорту спеціальності: 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право та «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, а її автор – Козюренко Ростислав Степанович заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

Керівник Департаменту з питань запобігання політичній корупції
Національного агентства з питань запобігання корупції,
доктор юридичних наук, доцент

Р.В. Ігонін

*Підпис перевірено
Відповідає дійсному
Головний спеціаліст*

[Signature] **Г. Баранчук**